

KENT VE SAĞLIK SEMPOZYUMU

SONUÇ BİLDİRGESİ

(9 Haziran 2006)

Kırk beş bin yıllık insanlık tarihinde oluşan kültürün en son aşaması olan kentsel yaşamın yaratılmasında ilkler bütünü oluşturarak Anadolu'lular, yeni insanın içinde var edileceği ortamı, kenti, kentliliği, beraberinde kentleşme olgularını ileriye doğru dönüştürmenin sorumluluğunu taşımaktadır.

Tüm bu olgular tarihsel süreçte insanın özgürleşmesi yani "yeni insan" kavramı ile ilintilidir.

Kent toplumsal sınıflardan bağımsız düşünülemez. Sınıfların temel özellikleridir kentsel yaşamı devindiren, dönüştüren... Eşitsizliklerin ortaya çıkışı tam da bu çatışma ile gerçekleşmiştir. Kentte insanca yaşamak, eşitsizliklerin göz ardı edilmediği, doğallaştırılmadığı yani toplumsal adaletin ihmal edilmediği bir düşünme biçimi ve eylemliliği ile gerçekleşebilir.

"Kent ve Sağlık Sempozyumu"nda, üç gün sürecinde "kent ve toplum", "kentlerin çevresel sorunları", "kent ve sağlık hizmetleri" ile "kent ve planlama" ana temaları katılımlı bir biçimde paylaşıldı.

"Kent ve toplum" ana başlığı altında, bugün dünyada sağlık göstergelerini etkileyen en önemli faktörün sosyal sınıflar arasındaki uçurumun büyümesi olduğu, bu sınıfsal kopuşun beraberinde bir içe kapanmayı getirdiği vurgulandı.

Kentlerin geleceği konusunda en büyük sorumluluğun kent yöneticileri ve politikacılara düştüğü ifade edilirken toplum adına bir denetim işlevi olması gereken medyanın ise Türkiye'deki sermaye-medya ilişkisi nedeniyle bu işlevi yerine getiremediği kaydedildi.

Kente dair üretilen politikaların dezavantajlı grupların farkındalığı ile eşitsizlikleri yok edecek bir yaklaşımla üretilmesi gerektiği ortaya kondu. Kent, devlet ve göçün niteliğinin değiştiği, sistemin halk sınıflarının gözetiminden giderek uzaklaştığı vurgulanırken, Türkiye'de 1990'lardan sonra ortaya çıkan zorunlu göç olgusunun kentsel ortamlarda sosyal dışlanmayı da beraberinde getirdiği belirtildi.

İnsanın biyolojik evrimi kültürel evrimine oranla çok yavaş gerçekleştiğinden, doğanın bir parçası olan insanın kentleşme süreci ile yeni yaşam alanına uyum sağlayamayarak psikolojik açıdan negatif etkilendiği vurgulandı.

"Kentlerin çevresel sorunları" ana başlığı altında toplanan oturumlarda; katı atıkların doğru yönetimi ve kaynağında ayrıştırılmasının sağlıklı kent kavramının olmazsa olmaz unsurlarından biri olduğu belirtildi.

Günümüz insanının ciddi boyutta hava, su, gürültü ve elektromanyetik alan kirliliği ile karşı karşıya olduğunun vurgulandığı oturumlarda, bu durumun toplumun bedensel-ruhsal sağlığı ile iş performansını olumsuz yönde etkilediği hatırlatılarak araştırmacı ve uygulayıcıların bu konuya eğilmesi ve toplumun da bu konularda bilinçlendirilmesi gerekliliği vurgulandı.

Çevre ve enerji politikalarının da irdelendiği bu bölümde dünyada canlıların varlığını sürdürebilmesi için insanlığın yarattığı karbon kökenli yaşam ve endüstri tarzının değiştirilerek, doğal ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmek gereği ile kentleşmenin ve geleceğin bu perspektiften kurgulanması zorunluluğu ifade edildi.

“Kent ve sağlık hizmetleri” başlığı altında yapılan oturumlarda; bulaşıcı hastalıkların kontrolü için merkezi bir ekip kurmanın ve kalıcı önlemler alınmasının öneminden vurgulanırken, Türkiye’de salgın hastalık oluşmasına zemin hazırlayabilecek en önemli etkenin ise, kanalizasyon sisteminin, su sisteminin üstüne dökülmesi olduğu kaydedildi.

Sağlık etki değerlendirmesinin çevre etki değerlendirmesi ve sosyal etki değerlendirmesi gibi daha çok sosyal ve ekonomik içerikli diğer değerlendirmelerden farklı, multi-disipliner ve sektörler arası işbirliği gerektiren bir araç ve yaklaşım olduğu söylendi. Sağlık ve eşitsizliklere odaklı bu değerlendirmenin karar vericiler üzerinde bilimsel kanıtlara dayalı etki oluşturmaya amaçladığı belirtildi.

“Kent ve planlama” temasının işlendiği oturumlarda ise amaçlanan, diğer ana temaları ele alarak geleceğin nasıl düzen altına alınabileceği sorusuna yanıt vermek idi. Bu bağlamda;

Erişilebilir ve ulaşılabilir özgür kentler yaratmak için maliyetin değil, duyarlılığın önemli olduğunun altı çizilerek, kentsel alanlarda dezavantajlı gruplara da insanca yaşama olanağı sağlayabilecek çözümlerin formüle edilmesi gerektiği vurgulandı.

Dönüşen kentte, sınıfların mekansal anlamda kendi içine kapanarak sınıf temelli kalıcı sınırlar oluşturulduğundan sözsedildi.

Kent planlamasında yaya odaklı politika ve tasarım yapılması gerektiğinin önem taşıdığına dikkat çekildi.

Türkiye’de sağlıklı kent oluşturan bir planlama sisteminin var olduğu ve bu sistem çözüm üretmediği için tematik planlar yapıldığı, oysa sağlıklı bir kent için bölge planlama kavramından başlayarak bütüncül bir planlama yaklaşımını benimsemek gerektiği vurgulandı.

Sağlıklı kent planlamasının tüm toplumsal sınıfların erişebileceği, kamusal mekanları üretmeyi hedeflemesi ve nicel değerlerden öte nitel değerlerin üretilmesini sağlaması gerektiği ifade edildi.

Sonuç olarak; “Kent ve Sağlık Sempozyumu”nun bir çok disiplini bir araya toplayabilme, tartışabilme ve tabi ki bir sonuca bağlama anlamında başarılı olduğu kabul edilerek, sağlıklı kentler yaratma yolunda böylesi buluşmaların devamının sağlanmasının önemli olduğu görüşünde birleşildi.